

ZAKON

O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI

("Sl. glasnik RS", br. 73/2019)

I UVODNI DEO

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se kontrola državne pomoći u cilju zaštite konkurencije na tržištu, primenom načela tržišne ekonomije i podsticanja privrednog razvoja, obezbeđenje transparentnosti u dodeli državne pomoći, kao i osnivanje, položaj, organizacija i ovlašćenja Komisije za kontrolu državne pomoći (u daljem tekstu: Komisija), opšti uslovi, pravila, mere i postupak koji sprovodi Komisija kada postupa u upravnim stvarima.

Primena zakona

Član 2

Odredbe ovog zakona ne odnose se na pomoć (podsticaje) u poljoprivredi i ribarstvu u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Republike Srbije, sa druge strane ("Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 83/08).

Državna pomoć

Pojam

Član 3

Državna pomoć je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda koju dodeljuje davalac državne pomoći u bilo kom obliku, kojom se određeni učesnik na tržištu stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente ili se daje prednost proizvodnji određene robe i/ili usluga, kojom se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu i utiče na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije.

Šema državne pomoći je skup svih propisa koji predstavljaju osnov za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni (poznati), odnosno nacrti, ili predloga propisa, koji će po donošenju predstavljati osnov za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni (poznati).

Individualna državna pomoć je pomoć koja se dodeljuje na osnovu akta davaoca državne pomoći unapred određenom korisniku ili pomoć individualnom korisniku koja se dodeljuje na osnovu šeme državne pomoći a za koju postoji obaveza prijave na osnovu ovog zakona.

Državna pomoć može se dodeliti kroz sledeće instrumente:

- 1) subvencija (bespovratna sredstva) ili subvencionisana kamatna stopa na kredite,
- 2) fiskalna olakšica (umanjenje ili oslobođenje od plaćanja poreza, doprinosa, carina i drugih fiskalnih dažbina),
- 3) garancija države, svakog pravnog lica koje raspolaže i/ili upravlja javnim sredstvima ili drugog davaoca državne pomoći, data po uslovima povoljnijim od tržišnih,
- 4) odricanje od dobiti i/ili dividende države, lokalne samouprave ili pravnog lica koje upravlja ili raspolaže javnim sredstvima,
- 5) otpis duga prema državi, lokalnoj samoupravi ili pravnom licu koje upravlja ili raspolaže javnim sredstvima,
- 6) prodaja ili korišćenje imovine u javnoj svojini po ceni nižoj o tržišne,
- 7) kupovina ili korišćenje imovine po ceni višoj od tržišne od strane države, lokalne samouprave ili pravnog lica koje upravlja ili raspolaže javnim sredstvima, i
- 8) druge instrumente u skladu sa ovim zakonom.

Davalac i korisnik državne pomoći

Član 4

Davalac državne pomoći je nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajne ili jedinice lokalne samouprave, ili svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima i dodeljuje državnu pomoć u bilo kom obliku.

Korisnik državne pomoći je učesnik na tržištu, odnosno svako pravno i fizičko lice koje obavlja ekonomsku delatnost, tj. delatnost proizvodnje ili prometa robe ili pružanja usluga na tržištu a kome se dodeljuje državna pomoć u bilo kom obliku.

Usklađena državna pomoć

Član 5

Pomoć koja je socijalnog karaktera, namenjena potrošačima bez diskriminacije u odnosu na poreklo robe, odnosno proizvoda, koji čine konkretnu pomoć, odnosno koja se dodeljuje radi otklanjanja štete prouzrokovane prirodnim nepogodama ili u drugim vanrednim situacijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, je uvek usklađena pomoć.

Državna pomoć može biti usklađena ako se dodeljuje u skladu sa ovim zakonom, a naročito radi:

- 1) unapređenja ekonomskog razvoja područja u Republici Srbiji sa izuzetno niskim životnim standardom ili sa visokom stopom nezaposlenosti;
- 2) otklanjanja ozbiljnog poremećaja u privredi Republike Srbije ili izvođenja određenog projekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju i državu članicu Evropske unije;
- 3) unapređenja razvoja određenih privrednih delatnosti ili određenih privrednih područja u Republici Srbiji, ako se time ne utiče na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije;
- 4) unapređenja zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, ako se time ne narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu i utiče na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije.

Uslove i kriterijume usklađenosti državne pomoći bliže propisuje Vlada.

Mere koje ne predstavljaju državnu pomoć

Član 6

Naknada za obavljanje usluge od opšteg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu pomoć ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) odgovarajućim aktom (zakonom, odlukom, ugovorom i sl.) učesniku na tržištu je poverena obaveza obavljanja određene usluge od opšteg ekonomskog interesa, uz jasno definisan obim i sadržaj te usluge;
- 2) parametri na osnovu kojih se izračunava visina naknade utvrđeni su unapred na objektivan i transparentan način;
- 3) visina naknade ne premašuje iznos neophodan za pokrivanje svih ili dela troškova koji su nastali pri izvršenju obaveze obavljanja usluge od opšteg ekonomskog interesa, uzimajući u obzir relevantne prihode koji su ostvareni obavljanjem te usluge i razumno dobit;
- 4) ako je učesnik na tržištu kome je poverena obaveza obavljanja određene usluge od opšteg ekonomskog interesa izabran u konkurentnom postupku javnog nadmetanja čime se postiže određivanje najadekvatnije naknade za obavljanje te usluge,

ili, ako učesnik na tržištu nije izabran u konkurentnom postupku javnog nadmetanja, naknada je određena na osnovu analize troškova (uzimajući u obzir i prihod i razumnu dobit) koje bi prilikom obavljanja određene usluge od opšteg ekonomskog interesa imao tipični učesnik na tržištu kojim se dobro upravlja, koji raspolaže potrebnim sredstvima i ostvaruje pozitivne finansijske rezultate poslovanja.

Transakcija ne sadrži državnu pomoć ako se nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima ponaša u skladu sa uobičajenim tržišnim okolnostima u konkretnoj situaciji, na način kako bi se ponašao tipični učesnik na tržištu u privatnoj svojini, shodno uslovima i kriterijumima koje bliže uređuje Komisija.

Garancija koju nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima daje u skladu sa tržišnim uslovima ne predstavlja državnu pomoć.

Pomoć koja se dodeljuje za obavljanje neekonomskih delatnosti koje su u isključivoj nadležnosti Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao što su vojska, policija, bezbednost i kontrola aviosaobraćaja, nadzor protiv zagađenja, i drugih sličnih oblika isključive ili poverene nadležnosti ne predstavlja državnu pomoć.

Kumulacija državne pomoći

Član 7

Kumulacija predstavlja zbir dodeljene državne pomoći koja ima jedinstven cilj i namenu nezavisno od vrste, instrumenta dodele i davaoca državne pomoći.

U cilju utvrđivanja preostalog dozvoljenog iznosa konkretne državne pomoći, davalac je dužan da, pre dodele državne pomoći od korisnika pribavi pisanu izjavu da li mu je i po kom osnovu prethodno dodeljena državna pomoć za iste opravdane troškove, i izvrši kumulaciju.

Opravdani troškovi su troškovi za koje je dozvoljeno dodeliti državnu pomoć u zavisnosti od vrste i namene državne pomoći.

Vlada bliže uređuje pravila kumulacije.

Pomoć male vrednosti (de minimis pomoć)

Član 8

Pomoć male vrednosti (u daljem tekstu: *de minimis pomoć*) je pomoć koja nema značajan uticaj na narušavanje konkurencije na tržištu i na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije.

De minimis pomoć se ne prijavljuje Komisiji, već odluku o opravdanosti dodele donosi davalac *de minimis* pomoći, koji obaveštava Komisiju o dodeljenoj *de minimis* pomoći.

Vlada bliže uređuje pravila i uslove za dodelu *de minimis* pomoći, gornju granicu iznosa *de minimis* pomoći, kumulaciju, kao i obaveze davalaca i korisnika *de minimis* pomoći.

II KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Položaj

Član 9

Komisija je samostalna i nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom i ima status pravnog lica.

Sedište Komisije je u Beogradu.

Komisija je za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti odgovorna Narodnoj skupštini kojoj podnosi izveštaj o radu do marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Izveštaj o radu objavljuje se na internet stranici Komisije pošto ga usvoji Narodna skupština.

Nadležnost Komisije

Član 10

Komisija:

- 1) ocenjuje postojanje i usklađenost državne pomoći sa pravilima o dodeli državne pomoći;
- 2) rešava o pravima i obavezama davalaca i korisnika državne pomoći;
- 3) vrši kontrolu namenskog korišćenja dodeljene državne pomoći;
- 4) nalaže upravne mere iz ovog zakona;

- 5) donosi rešenja i zaključke u postupku prethodne i naknadne kontrole;
 - 6) donosi podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona;
 - 7) predlaže Vladi preko nadležnog ministarstva donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona;
 - 8) daje mišljenja o usklađenosti propisa sa pravilima o dodeli državne pomoći;
 - 9) saraduje sa državnom institucijom nadležnom za poslove revizije, odnosno za poslove budžetske inspekcije, službom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave nadležnom za poslove budžetske inspekcije i drugim domaćim i međunarodnim organima, organizacijama i institucijama u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti;
 - 10) objavljuje na svojoj internet stranici akta koja donosi u postupku kontrole državne pomoći, godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj pomoći u Republici Srbiji pošto ga usvoji Vlada, kao i druge podatke za koje oceni da su od značaja za primenu ovog zakona;
 - 11) ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti politike konkurencije, odnosno kontrole državne pomoći, radi izvršavanja međunarodnih obaveza u ovoj oblasti i unapređenja odnosa sa međunarodnim institucijama;
 - 12) preduzima aktivnosti na razvijanju svesti o značaju kontrole državne pomoći;
 - 13) vodi registar dodeljene državne pomoći i de minimis pomoći, i druge evidencije u skladu sa zakonom;
 - 14) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.
- Poslove iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 11) i 13) ovog člana obavlja kao poverene poslove.

Organi Komisije

Član 11

Organi Komisije su Savet Komisije (u daljem tekstu: Savet) i predsednik Komisije.

Savet donosi odluke i akte o pitanjima iz nadležnosti Komisije, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, a čine ga predsednik Komisije i četiri člana.

Predsednik Komisije predstavlja i zastupa Komisiju, i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Izbor organa Komisije

Član 12

Za predsednika Komisije i člana Saveta može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ima završen fakultet, najmanje sedam godina radnog iskustva u struci i koji je stručan i osposobljen za obavljanje funkcije predsednika ili člana Saveta.

Stručnost i osposobljenost iz stava 1. ovog člana podrazumeva posedovanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti državne pomoći, konkurencije i/ili pravnih tekovina Evropske unije koje pri izboru može da proveri odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija.

Odluku o izboru predsednika Komisije ili člana Saveta Narodna skupština donosi većinom glasova svih narodnih poslanika po predlogu odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija.

Izbor predsednika Komisije i članova Saveta vrši se na dve odvojene liste kandidata koje sadrže najmanje isti, a najviše dvostruko veći broj kandidata od broja koji se bira.

Za predsednika Komisije, odnosno članove Saveta, izabrani su kandidati koji dobiju najviše glasova na svakoj listi, odnosno prvi naredni kandidat.

Isto lice može biti kandidat na obe liste i ako bude izabrano sa liste za predsednika Komisije ne uzima se u obzir rezultat glasanja za to lice na drugoj listi.

Izbor organa Komisije vrši se po javnom konkursu koji oglašava predsednik Narodne skupštine, najkasnije tri meseca pre prestanka funkcije predsednika Komisije ili člana Saveta istekom mandata ili ispunjenjem zakonom propisanih opštih uslova za starosnu penziju, odnosno u roku od 15 dana od prestanka mandata predsednika Komisije ili člana Saveta podnošenjem ostavke, zbog trajne nesposobnosti da obavlja funkciju ili razrešenjem.

Oglas o javnom konkursu za izbor organa Komisije objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i najmanje jednom sredstvu javnog obaveštavanja koje pokriva celu teritoriju Republike Srbije, kao i na internet stranici Komisije i Narodne skupštine.

Ako se na javnom konkursu prijavi manji broj kandidata od broja koji se bira ili ako odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija predloži manji broj kandidata od broja koji se bira ili ako Narodna skupština odluči da ne izabere predsednika Komisije ili izabere manji broj članova Saveta od broja koji se bira, predsednik Narodne skupštine dužan je da ponovo raspíše javni konkurs za izbor predsednika Komisije ili člana Saveta koji nije predložen ili izabran u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje prijave na javnom konkursu, odnosno od dana odlučivanja odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija ili Narodne skupštine.

Za predsednika Komisije i člana Saveta ne mogu biti birani:

- 1) poslanici u Narodnoj skupštini, skupštini autonomne pokrajine, odbornici, druga izabrana i postavljena lica, niti članovi političkih stranaka;
- 2) lice koje je pravnosnažno osuđeno na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim javne funkcije.

Mandat predsednika Komisije i članova Saveta

Član 13

Mandat predsednika Komisije i članova Saveta traje pet godina.

Predsednik Komisije i član Saveta stupaju na funkciju danom polaganja zakletve u Narodnoj skupštini.

Isto lice može biti izabrano za predsednika Komisije i člana Saveta najviše dva puta.

Prestanak funkcije predsednika Komisije i člana Saveta

Član 14

Funkcija predsednika Komisije ili člana Saveta prestaje danom isteka mandata, podnošenjem ostavke, ako ispuni zakonom propisane opšte uslove za starosnu penziju, ako zbog bolesti postane trajno nesposoban da obavlja funkciju ili razrešenjem.

U slučaju da je predsedniku Komisije prestala funkcija, odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija imenuje vršioca funkcije predsednika Komisije između članova Saveta.

Vršilac funkcije predsednika Komisije vrši tu funkciju do stupanja na funkciju novog predsednika Komisije.

Razrešenje predsednika Komisije i člana Saveta

Član 15

Predsednik Komisije ili član Saveta se razrešava ako postane član političke stranke, odnosno političkog subjekta, ako bude osuđen za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim javne funkcije, ako se utvrdi da je povredio ovaj zakon ili zakon iz oblasti sprečavanja korupcije.

Postupak u kome se odlučuje o postojanju razloga za razrešenje predsednika Komisije i članova Saveta pokreće odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija.

Inicijativu za pokretanje postupka iz stava 2. ovog člana mogu podneti predsednik Komisije, Savet, sekretar Komisije ili nadležni organ za sprečavanje korupcije.

Predsednik Komisije ili član Saveta protiv koga je pokrenut postupak iz stava 2. ovog člana odmah se obaveštava o razlozima za pokretanje postupka, da se upozna sa inicijativom za pokretanje postupka, pratećom dokumentacijom i tokom postupka i da sam ili preko zastupnika pruži objašnjenja i dokaze za svoje navode.

Predsednik Komisije ili član Saveta protiv koga je pokrenut postupak iz stava 2. ovog člana ima pravo da svoje navode usmeno izloži pred odborom Narodne skupštine nadležnim za poslove finansija.

Odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija može da udalji sa javne funkcije predsednika Komisije ili člana Saveta protiv koga je pokrenut postupak do okončanja postupka, ali ne duže od šest meseci od dana pokretanja postupka.

U slučaju iz stava 6. ovog člana odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija imenuje vršioca funkcije predsednika Komisije između članova Saveta.

U slučaju prestanka funkcije predsednika Komisije ili člana Saveta, Savet nastavlja sa radom sve dok preostali sastav Saveta omogućava donošenje odluka propisanom većinom.

Odluku o razrešenju predsednika Komisije ili člana Saveta donosi Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika po predlogu odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija.

Rad Saveta

Član 16

Savet odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova.

Član Saveta, uključujući i predsednika Komisije, ne može da bude uzdržan prilikom glasanja.

Predsednik Komisije predsedava i rukovodi radom Saveta, potpisuje odluke i druge akte i stara se o njihovom izvršenju.

Zamenika predsednika Komisije iz reda članova Saveta, na predlog predsednika Komisije bira i razrešava Savet, na period od godinu dana.

Zamenik predsednika Komisije ima sva prava i obaveze predsednika Komisije u njegovoj odsutnosti.

Savet donosi Pravilnik o radu Komisije i Poslovnik o radu Saveta.

Statut Komisije

Član 17

Statutom Komisije bliže se uređuje unutrašnja organizacija, način rada i sprovođenje postupka pred Komisijom, kao i ovlašćenja za donošenje drugih akata Komisije.

Statut Komisije donosi Savet.

Statut se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Nespojivost funkcije i poslova

Član 18

Predsednik Komisije i članovi Saveta, u toku trajanja mandata u Komisiji, ne mogu da obavljaju drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost, odnosno ne mogu da se bave bilo kojim javnim ili privatnim poslom, uključujući pružanje konsultantskih usluga i saveta u Republici Srbiji iz delokruga poslova koji obavljaju u skladu sa ovim zakonom.

Funkcija člana Saveta i predsednika Komisije nije spojiva sa:

- 1) funkcijom u državnom organu, u organima lokalne vlasti ili nosioca javnih ovlašćenja i funkcijom u političkim strankama ili sindikatima;
- 2) radom u državnom organu, organu lokalne vlasti ili kod nosioca javnih ovlašćenja, odnosno drugih davaoca državne pomoći;
- 3) članstvom u organu upravljanja ili nadzora privrednog društva, javnog preduzeća, fonda, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja ili drugog pravnog lica sa učešćem državnog kapitala;
- 4) svojinskim udelom više od 3% u pravnim licima koja su korisnici državne pomoći, odnosno u nadležnosti Komisije u skladu sa ovim zakonom;
- 5) obavljanjem drugih poslova koji po zakonu nisu spojivi sa obavljanjem javne funkcije;
- 6) obavljanjem drugih poslova koji bi mogli negativno da utiču na njihovu samostalnost, nepristrasnost i društveni ugled, kao i na poverenje i ugled Komisije;
- 7) vršenjem drugih plaćenih dužnosti, osim naučnih i obrazovnih funkcija, i to samo ako te dužnosti nisu u moralnoj koliziji sa vršenjem dužnosti članova Saveta.

Članovi Saveta podležu obavezama i zabranama utvrđenim zakonom koji uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Član Saveta je dužan da o činjenicama iz st. 1. i 2. ovog člana obavesti Savet.

Sredstva za rad

Član 19

Sredstva za rad Komisije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije u okviru posebnog budžetskog razdela i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Savet utvrđuje predlog finansijskog plana Komisije i dostavlja ga odboru Narodne skupštine nadležnom za poslove finansija na saglasnost.

Po dobijanju saglasnosti iz stava 2. ovog člana Komisija dostavlja predlog finansijskog plana ministarstvu nadležnom za poslove budžeta.

Prostor, opremu i sredstva neophodna za rad Komisije obezbeđuje Vlada.

Komisija samostalno raspolaže sredstvima za rad.

Službe Komisije

Član 20

Komisija ima stručnu službu i prateće službe.

Stručna služba Komisije (u daljem tekstu: Stručna služba) sa kontrolorima i analitičarima državne pomoći, obavlja stručne poslove iz nadležnosti Komisije, u skladu sa ovim zakonom, Statutom i drugim aktima Komisije.

Stručnom službom i pratećim službama rukovodi sekretar koga postavlja Savet na pet godina.

Radnopravni položaj sekretara

Član 21

Za sekretara može biti postavljeno lice koje ima završen fakultet, ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima položen državni stručni ispit, ima iskustva u rukovođenju i radu u državnim organima i najmanje sedam godina iskustva u struci.

Stručna služba

Član 22

Poslove kontrolora državne pomoći obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima položen državni stručni ispit, koje ne vrši javnu funkciju, ima završen fakultet, odgovarajuće teorijsko i praktično znanje i najmanje sedam godina radnog iskustva u struci.

Poslove višeg analitičara državne pomoći obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima završen fakultet i položen državni stručni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Poslove analitičara državne pomoći obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima završen fakultet i položen državni stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Radnopravni položaj zaposlenih u službama

Član 23

U pogledu prava i obaveza zaposlenih u stručnoj i pratećoj službi primenjuju se odredbe zakona koje uređuju prava državnih službenika i nameštenika.

Broj kontrolora i analitičara, kao i bliži opis radnih mesta se uređuje aktom o sistematizaciji koji donosi Savet, uz saglasnost odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija, pri čemu broj kontrolora ne može biti veći od 30% od ukupnog broja zaposlenih.

Plata predsednika Komisije, članova Saveta i zaposlenih u službama Komisije

Član 24

Predsednik Komisije ima platu u visini plate predsednika Vrhovnog kasacionog suda, a član Saveta - u visini plate sudije Vrhovnog kasacionog suda.

Na primanja zaposlenih u službi Komisije primenjuju se propisi kojima se uređuju plate, naknade i druga primanja državnih službenika i nameštenika.

Usled posebnih odgovornosti i složenosti u radu, zaposlenima u stručnoj službi Komisije, vrednost koeficijenta radnog mesta može se uvećati najviše za visinu njegove vrednosti, o čemu odlučuje predsednik Komisije.

III POSTUPAK PRED KOMISIJOM

Primena pravila opšteg upravnog postupka

Član 25

Na postupke pred Komisijom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Stranka u postupku

Član 26

Stranka u postupku pred Komisijom je davalac državne pomoći, odnosno podnosilac prijave.

Teret dokazivanja

Član 27

Nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima snosi teret dokazivanja ispunjenosti uslova iz čl. 5. i 6. ovog zakona.

Obaveštenje o potrebi prijave državne pomoći

Član 28

Davalac državne pomoći može pre donošenja, usvajanja ili utvrđivanja osnova za dodelu potencijalne pomoći, dostaviti Komisiji predlog akta kojim se takav osnov propisuje.

Po dostavljanju predloga akta iz stava 1. ovog člana, Komisija u roku od osam dana od dana prijema, obaveštava davaoca o potrebi prijave državne pomoći.

Ako predloženi akt predstavlja osnov za dodelu državne pomoći, obaveštenje iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži i vrstu državne pomoći koju davalac mora da prijavi.

Ocena usklađenosti državne pomoći sa pravilima za dodelu

Član 29

Komisija prati stanje na tržištu kroz prethodnu odnosno naknadnu kontrolu državne pomoći, utvrđuje postojanje i ocenjuje usklađenost pomoći sa pravilima za dodelu državne pomoći.

Državna pomoć se prijavljuje Komisiji pre dodele, radi ocene usklađenosti sa pravilima za dodelu.

Akti Komisije kojima se ocenjuje usklađenost, obavezno sadrže kvalifikaciju stepena usklađenosti (usklađen, neusklađen i delimično usklađen) i prateće obrazloženje.

Državna pomoć koja je ocenjena kao neusklađena smatra se nedozvoljenom državnom pomoći.

1. Prethodna kontrola

Prijava državne pomoći

Član 30

Državna pomoć mora biti prijavljena Komisiji u slučaju da se dodeljuje:

- 1) na osnovu propisa koji predstavlja šemu državne pomoći;
- 2) na osnovu akta davaoca unapred određenom korisniku (individualna državna pomoć);
- 3) individualna državna pomoć na osnovu šema državne pomoći, čija planirana vrednost, bez obzira na vrstu i broj instrumenata dodele, iznosi najmanje deset miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Prijava sadrži podatke i informacije na osnovu kojih Komisija može pravilno i potpuno da utvrdi činjenično stanje, odnosno oceni da li je državna pomoć usklađena, a čiju sadržinu i oblik bliže uređuje Vlada.

Podnosilac prijave je predlagač propisa, davalac ili skup davaoca državne pomoći, koji podnosi Komisiji prijavu.

Za tačnost i istinitost podataka navedenih u prijavi je odgovoran podnosilac prijave.

Državna pomoć koja podleže obavezi prijave, ne može se dodeliti pre nego što Komisija da mišljenje odnosno donese rešenje kojim se ocenjuje usklađenost sa pravilima o dodeli državne pomoći.

Prethodna kontrola propisa

Član 31

Predlagač odnosno donosilac propisa dužan je da nacrt odnosno predlog propisa i prijavu iz člana 30. ovog zakona dostavi Komisiji radi ocene njegove usklađenosti sa pravilima o dodeli državne pomoći.

Propis iz stava 1. ovog člana može se prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja predloga razmatrati samo uz mišljenje Komisije koje sadrži ocenu stepena usklađenosti.

Komisija daje mišljenje o usklađenosti propisa koji sadrže uslove ili kriterijume za dodelu državne pomoći sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako propis ne sadrži dovoljno uslova ili kriterijuma za ocenu usklađenosti, Komisija u mišljenju ističe neophodnost propisivanja dodatnih uslova ili kriterijuma, a po potrebi ukazuje na obavezu prijave individualne pomoći koja se dodeljuje na osnovu tog propisa.

Ako je propis donet, a naročito ako su sredstva dodeljena na osnovu propisa bez prethodne ocene stepena usklađenosti Komisije u skladu sa stavom 2. ovog člana, Komisija obaveštava donosioca, odnosno predlagača propisa o obavezi usklađivanja sa ovim zakonom.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana sa predlogom o načinu usklađivanja i neophodnim merama iz ovog zakona se dostavlja Vladi radi informisanja.

Prethodna kontrola po zahtevu stranke

Član 32

Postupak prethodne kontrole pokreće se prijavom državne pomoći.

Ako se državna pomoć dodeljuje određenom učesniku na tržištu iz više izvora, putem različitih instrumenata, a koja ima jedinstven cilj i namenu, podnosilac prijave je dužan da imenuje sve davaoce i instrumente putem kojih se državna pomoć dodeljuje.

Ako se utvrdi da stranka nije izvršila dopunu nepotpune prijave po nalogu Komisije odnosno da akt ne sadrži pravni osnov za dodelu državne pomoći ili ne ispunjava uslove iz člana 3. stav 1. ovog zakona, prijava se odbacuje rešenjem koje donosi Savet Komisije.

Komisija donosi rešenje u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave.

Izmena i odustanak od zahteva

Član 33

Stranka može odustati od prijave ili izmeniti prijavu potpuno ili delimično do donošenja konačne odluke.

U slučaju izmene prijave, Komisija će nastaviti sa postupkom, s tim što rok za donošenje rešenja počinje da teče iznova.

Ako stranka odustane u potpunosti od prijave, predsednik Komisije donosi rešenje kojim se obustavlja postupak.

2. Naknadna kontrola

Inicijativa za pokretanje postupka

Član 34

Svako lice koje ima pravni interes može podneti inicijativu za pokretanje postupka naknadne kontrole.

Lice iz stava 1. ovog člana je davalac državne pomoći ili drugo lice i učesnik na tržištu, na čije interese može da utiče dodela državne pomoći, kao i korisnik državne pomoći i njegovi konkurenti, koji su dužni da dokažu svoj pravni interes.

Anonimni podnesci, bez obzira na njihov sadržaj, ne smatraju se inicijativom u smislu stava 1. ovog člana, a Komisija ih može koristiti kao izvor informacija i podataka na osnovu kojih sprovodi aktivnosti po sopstvenoj inicijativi.

Komisija bliže uređuje oblik i sadržinu inicijative iz stava 1. ovog člana.

Obaveštenje o podnetoj inicijativi

Član 35

Komisija može, ako oceni neophodnim, da zatraži od podnosioca inicijative dopunske informacije, podatke ili dokumenta.

Komisija je dužna da razmotri svaku inicijativu i o tome obavesti podnosioca u roku.

Prethodni postupak

Član 36

Ako na osnovu sopstvenih informacija ili inicijative dođe do opštih saznanja da su na osnovu određenog akta koji nije propis dodeljena sredstva koja se mogu odnositi na državnu pomoć, Komisija može zaključkom pokrenuti prethodni postupak.

Zaključak iz stava 1. ovog člana se dostavlja davaocu sa nalogom i rokom da se na zaključak izjasni.

Rok iz stava 2. ovog člana može se u opravdanim slučajevima produžiti.

Protiv zaključka iz stava 1. ovog člana nije dozvoljena posebna žalba, niti se može pokrenuti upravni spor.

Ako osnovano pretpostavi da su sredstva iz stava 1. ovog člana dodeljena suprotno odredbama ovog zakona, Komisija nastavlja kontrolu u postupku naknadne kontrole iz člana 37. ovog zakona o čemu donosi poseban zaključak.

Ako na osnovu izjašnjenja utvrdi da ne postoji osnovana pretpostavka da je dodeljena državna pomoć neusklađena odnosno nenamenski korišćena, Komisija donosi rešenje koje sadrži ocenu usklađenosti.

Prethodni postupak se obustavlja ako Komisija utvrdi da se dodeljena sredstva ne odnose na državnu pomoć, o čemu Komisija donosi rešenje.

Postupak naknadne kontrole

Član 37

Komisija pokreće postupak naknadne kontrole po službenoj dužnosti, kada na osnovu sopstvenih informacija, dostavljenih inicijativa i drugih raspoloživih podataka osnovano pretpostavi da je državna pomoć dodeljena suprotno odredbama ovog zakona odnosno da se koristi ili je korišćena suprotno odredbama ovog zakona.

O pokretanju postupka donosi se zaključak koji sadrži pravni osnov i obrazložene razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim zainteresovanim licima koji raspoložu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji.

Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dozvoljena posebna žalba, niti se može pokrenuti upravni spor.

Zaključak o pokretanju postupka može se pobijati tužbom protiv konačnog rešenja Komisije.

Do donošenja rešenja u postupku naknadne kontrole, Komisija može da naloži davaocu meru u skladu sa ovim zakonom a kojom se nalaže privremeno obustavljanje dodele državne pomoći.

Prekid postupka naknadne kontrole

Član 38

U toku postupka naknadne kontrole a pre donošenja konačne odluke, stranka u postupku može dostaviti zahtev za prekid postupka.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito predlog mera koje je stranka spremna dobrovoljno da preduzme u cilju usklađivanja konkretne državne pomoći sa pravilima za dodelu državne pomoći, zajedno sa uslovima i rokovima za izvršenje tih mera.

Komisija može zahtevati dopunu predloženih mera, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg stepena usklađenosti sa pravilima za dodelu državne pomoći.

Savet donosi rešenje o prekidu postupka kojim se određuju mere na osnovu predloga stranke, rok za izvršenje mera i rok za dostavu dokaza o izvršenju mera.

Ako je stranka u potpunosti izvršila predložene mere, Komisija rešenjem obustavlja postupak.

3. Opšte odredbe o postupku

Član 39

U postupku se preduzimaju potrebne dokazne radnje u cilju potpunog i pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, pribavljaju se podaci, isprave i stvari, vrši neposredni uvid (uviđaj), obavlja veštačenje.

Postupak sprovodi ovlašćeno službeno lice iz sastava Stručne službe, koje određuje sekretar.

Za veštaka u postupku pred Komisijom određuju se lica ili ustanove iz registra sudskih veštaka, odnosno iz registra pravnih lica koja obavljaju poslove veštačenja.

Pravo i obaveza stranke u postupku

Član 40

Stranka u postupku ima pravo da se izjašnjava o činjenicama ili okolnostima koje su predmet utvrđivanja u postupku, da predlaže izvođenje dokaza ili dostavlja dokaze, kao i da se izjašnjava na obaveštenja koja joj Komisija uputi u toku postupka.

Stranka u postupku dužna je da postupa po zaključcima ovlašćenog službenog lica.

Stranka ima pravo da razgleda spise predmeta i da o svom trošku kopira pojedine delove spisa.

Pravo obaveštavanja o postupku

Član 41

Lica koja su podnosioci inicijative, davaoci informacija i ostala lica koja dokažu svoj pravni interes za praćenje postupka, imaju pravo da budu obaveštavani o toku postupka, o čemu se podnosi zahtev Komisiji.

O opravdanosti zahteva iz stava 1. ovog člana odlučuje ovlašćeno službeno lice.

Ovlašćeno službeno lice dužno je da dostavi osnovne informacije o toku postupka, osim onih informacija koje mogu uticati na dalji tok postupka.

Obaveza dostavljanja podataka u postupku naknadne kontrole

Član 42

Komisija zaključkom nalaže stranci u postupku da dostavi podatke, isprave i stvari koji su od značaja za postupak, a ona je dužna da postupi po zaključcima ovlašćenog službenog lica u roku određenom tim zaključkom.

Ako se informacije, podaci, isprave i stvari koji su predmet naloga iz stava 1. ovog člana nalaze kod korisnika državne pomoći, davalac je dužan da zahtev bez odlaganja prosledi korisniku.

Ako se osnovano pretpostavi da se traženi podaci, isprave ili stvari nalaze kod trećih lica, Komisija će zahtevom tražiti njihovu dostavu, odnosno omogućavanje uvida.

Lica kojima je dostavljen zahtev iz st. 2. i 3. ovog člana dužna su da dostave, odnosno stave na uvid podatke, isprave i stvari koji su predmet zahteva, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

U slučaju nepostupanja po zahtevu iz st. 2. i 3. ovog člana, Komisija će zaključkom naložiti dostavljanje podataka, isprava i stvari, uz upozorenje da u slučaju nepostupanja, ili postupanja suprotno nalogu, Komisija može odrediti periodični penal u skladu sa ovim zakonom.

Za nepostupanje stranke u postupku po nalogu ovlašćenog službenog lica iz stava 1. ovog člana, Komisija može obavestiti Vladu.

Zaključak i zahtevi iz ovog člana sadrže pravni osnov, predmet i svrhu, obrazloženje, rok za postupanje, uputstvo o načinu na koji se može zatražiti zaštita podataka koji se dostavljaju.

Neposredni uvid

Član 43

Neposredni uvid se sprovodi kod korisnika državne pomoći u slučaju postojanja osnovane pretpostavke da je državna pomoć neusklađena i pored izjašnjenja davaoca državne pomoći kojim se ukazuje na usklađenost takve pomoći odnosno netačnosti ili nepotpunosti dostavljenog podatka.

Prilikom sprovođenja neposrednog uvida, ovlašćeno službeno lice može:

- 1) ući i pregledati poslovne prostorije, vozila, zemljište i druge prostorije korisnika pomoći,
- 2) izvršiti proveru poslovnih i drugih dokumenata,
- 3) uzimati od zastupnika korisnika i njegovih zaposlenih usmene ili pismene izjave.

Neposredni uvid se sprovodi na osnovu zaključka koji sadrži pravni osnov, razloge za sprovođenje neposrednog uvida, označavanje dokumenata, odnosno podataka u koje će biti izvršen uvid, mesto i vreme sprovođenja neposrednog uvida, podatke o ovlašćenim licima koja će sprovesti neposredni uvid, a po potrebi i druge elemente.

Zaključak iz stava 3. ovog člana Komisija dostavlja korisniku državne pomoći najkasnije tri dana pre sprovođenja neposrednog uvida.

Ovlašćeno službeno lice može od korisnika zahtevati uvid u dokumentaciju i podatke koji su navedeni u zaključku o sprovođenju neposrednog uvida, a može izvršiti uvid i u drugu dokumentaciju i podatke koje korisnik sam stavi na uvid, što se navodi u zapisniku o sprovođenju neposrednog uvida.

Za vreme sprovođenja neposrednog uvida, ovlašćeno službeno lice ne sme dozvoliti da se neposredni uvid zloupotrebi i da dođe do povrede poslovno osetljivih podataka, poslovne tajne i privilegovane komunikacije korisnika državne pomoći.

Korisnik je dužan da omogući neometano sprovođenje neposrednog uvida.

Zaštita podataka u postupcima pred Komisijom

Član 44

Zaštićeni podaci u smislu ovog zakona su podaci koji su dostavljeni, prikupljeni ili stavljeni na uvid Komisiji, na osnovu inicijative za ispitivanje dodele neusklađene državne pomoći ili u prethodnoj i naknadnoj kontroli, uključujući i neposredni uvid, koji imaju svojstvo poslovne tajne ili poverljivog podatka, čijim bi objavljivanjem, stavljanjem na uvid drugim licima, mogla da nastupi značajna šteta za lica kojima pripadaju ti podaci ili na koje se odnose, ili bi se time ugrozio, omeo ili otežao postupak pred Komisijom.

Poslovna tajna su podaci koji to svojstvo imaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita poslovne tajne odnosno koji su merama ili aktom donetim od strane lica kojem pripadaju, proglašeni tajnom u skladu sa drugim zakonima.

Zaštićeni podaci u smislu ovog zakona koji mogu imati svojstvo poslovne tajne, jesu naročito tehnički, odnosno finansijski podaci koji se odnose na znanje i iskustvo učesnika na tržištu, njegove metode procene troškova investicija, proizvodne tajne i postupke, biznis ili investicioni plan, tržišni udeli, buduća predviđanja u pogledu strukture troškova i cena, kao i prodajnu strategiju.

Poverljivi podaci u smislu ovog zakona su podaci čije bi iznošenje nanelo značajnu štetu licu kojem pripadaju ili na koje se odnose, ako se oceni da je interes tog lica za zaštitu podataka opravdan i da je po značaju bitno veći u odnosu na interes drugih lica ili javnosti u pogledu davanja tih podataka na uvid ili njihovog objavljivanja.

U zavisnosti od okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, poverljivi podaci se naročito odnose na identitet lica koje je podnosilac inicijative za ispitivanje ocene usklađenosti ili lica koje je dostavilo podatke po zahtevu Komisije (izvor podataka), kao i drugih učesnika na tržištu prilikom izjašnjavanja na zahteve, naloge i obaveštenja Komisije.

Ako poverljivi podaci sadrže podatke o ličnosti vrši se pseudonimizacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Rešenjem predsednika Komisije se određuju podaci koji imaju svojstvo zaštićenih podataka, ako se utvrdi verovatnim nastupanje uslova iz stava 1. ovog člana.

Zaštićeni podaci se određuju po zahtevu stranke, podnosioca inicijative za ispitivanje ocene usklađenosti, odnosno lica kojem pripadaju ti podaci ili na koje se odnose, a zahtev za zaštitu podataka sa njihovom anonimiziranom verzijom, podnosi se istovremeno sa podneskom koji sadrži podatke za koje se traži zaštita, a najkasnije u roku od osam dana od dana dostavljanja podneska.

Izuzetno od stava 8. ovog zakona, zaštićeni podaci mogu biti određeni po službenoj dužnosti.

Protiv rešenja kojim nije usvojen zahtev za određivanje zaštićenih podataka, dopuštena je posebna žalba o kojoj odlučuje Savet.

Obaveštenje o bitnim činjenicama utvrđenim u postupku

Član 45

U postupcima iz čl. 32. i 37. ovog zakona u kojima Komisija državnu pomoć oceni kao neusklađenu, ovlašćeno službeno lice, pre podnošenja predloga Savetu obaveštava stranku o bitnim činjenicama, dokazima i ostalim elementima na kojima će zasnovati rešenje i pozvati je da se izjasni u roku koji ne može biti kraći od 20 dana.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana naročito sadrži utvrđene činjenice i okolnosti, kao i stav ovlašćenog službenog lica u pogledu predmeta postupka.

Objavljivanje akata Komisije

Član 46

Rešenje kojim se odlučuje o usklađenosti državne pomoći, kao i zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti objavljuje se u celosti na internet stranici Komisije.

Prilikom objave rešenja i zaključaka na internet stranici Komisije iz teksta se izostavljaju podaci koji su zaštićeni u skladu sa ovim zakonom (anonimizirana verzija akta).

Savet Komisije, na predlog sekretara, može odlučiti da se zaključak o pokretanju postupka ne objavljuje ako oceni da bi se objavljivanjem ugrozilo sprovođenje postupka.

Ostala akta i odluke, koje u okviru svojih nadležnosti donosi Komisija, objavljuju se u skladu sa odredbom o načinu njihovog objavljivanja koju sadrži pojedinačni akt, odnosno doneta odluka.

Komisija bliže uređuje način na koji će se vršiti izostavljanje zaštićenih podataka iz akata koji se objavljuju.

Saradnja sa drugim organima

Član 47

Komisija može pružiti stručnu pomoć davaocima državne pomoći u cilju pravilne primene ovog zakona.

Po zahtevu Komisije, organi nadležni za poslove državne revizije i poslove budžetske inspekcije sarađuju sa Komisijom prilikom sprovođenja određenih radnji u postupku.

U pogledu sprovođenja sektorskih analiza, Komisija može zatražiti podršku tela nadležnog za zaštitu konkurencije.

IV ANALIZE I IZVEŠTAVANJE KOMISIJE

Registar državne pomoći i de minimis pomoći

Član 48

Komisija vodi registar državne pomoći za koju postoji obaveza prijave, dodeljene državne pomoći, *de minimis* pomoći i ostalih podataka potrebnih za sprovođenje zakonom propisane nadležnosti.

Registar sadrži podatke o prijavi, odnosno o davaocu, korisniku državne pomoći, pravni osnov za dodelu, vrsti, instrumentu i iznosu dodeljene državne pomoći.

Registar iz stava 1. ovog člana predstavlja jedinstvenu elektronsku bazu podataka.

Davalac državne pomoći je dužan da vodi evidenciju o dodeljenoj državnoj pomoći i da dostavi Komisiji podatke neophodne za vođenje registra iz stava 1. ovog člana.

Oblik, način unošenja podataka i funkcionisanja registra iz stava 1. ovog člana bliže uređuje Komisija.

Sektorska analiza dodeljene i instrumenata državne pomoći

Član 49

U slučaju postojanja osnovane pretpostavke da mere državne pomoći u određenom sektoru privrede ili utemeljene na određenom instrumentu pomoći iz člana 3. ovog zakona mogu značajno ograničiti ili narušiti konkurenciju, Komisija može sprovesti sektorsku analizu.

Komisija može, na zahtev Vlade, analizirati određenu vrstu pomoći, njene efekte na razvoj određene grane privrede ili tržišta, o čemu sačinjava izveštaj koji dostavlja Vladi.

Za potrebe sprovođenja analiza iz st. 1. i 2. ovog člana, Komisija može zahtevati od davaoca, korisnika i drugih učesnika na tržištu da dostave neophodne podatke ili dokumenta.

Komisija može koristiti dokumentaciju i podatke pribavljene u postupku prethodne i naknadne kontrole, u meri u kojoj se ne ugrožavaju poslovni ili drugi poverljivi podaci koji su kao takvi označeni u postupku.

Nacrt izveštaja iz stava 2. ovog člana objavljuje se na internet stranici Komisije, sa pozivom da se davaoci, korisnici i druga zainteresovana lica izjasne u pogledu definisanih rezultata.

Konačan izveštaj usvaja Savet i objavljuje ga na internet stranici Komisije.

Godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj pomoći

Član 50

Na osnovu podataka prikupljenih od davalaca državne pomoći, Komisija usvaja godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj pomoći u prethodnoj godini najkasnije do trećeg kvartala tekuće godine, koji podnosi Vladi na usvajanje.

Davalac državne pomoći je dužan da vodi evidenciju o dodeljenoj državnoj pomoći i da dostavi podatke neophodne za sačinjavanje izveštaja iz stava 1. ovog člana najkasnije do 15. juna tekuće za prethodnu godinu.

Ako davalac ne dostavi tražene podatke u roku iz stava 2. ovog člana Komisija može sačiniti izveštaj i bez navedenih podataka, pri čemu će u uvodnom delu istaći da davalac državne pomoći nije ispunio obavezu predviđenu ovim članom.

Podaci korišćeni za izradu godišnjeg izveštaja mogu se dostaviti trećim licima, po dobijanju saglasnosti davaoca državne pomoći, u formi i obliku koji davalac odredi.

Komisija bliže uređuje oblik i sadržinu godišnjeg izveštaja o dodeljenoj državnoj pomoći.

Godišnji izveštaj o popisu šema državne pomoći

Član 51

Komisija izrađuje godišnji izveštaj o popisu šema državne pomoći, koji dostavlja Vladi u prvom kvartalu tekuće godine za prethodnu godinu.

Godišnji izveštaj o popisu šema mora da sadrži listu propisa sa ocenom usklađenosti i preporukama Komisije.

Davalac državne pomoći dostavlja Komisiji plan usvajanja šema državne pomoći za narednu budžetsku godinu i rokove za njihovo usvajanje, a najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

Komisija bliže uređuje oblik i sadržinu godišnjeg izveštaja o popisu šema državne pomoći.

V UPRAVNE MERE

Upravne mere koje izriče Komisija

Član 52

U postupku naknadne kontrole Komisija može odrediti meru ponašanja, meru kojom nalaže povraćaj državne pomoći ili drugu upravnu meru u skladu sa ovim zakonom.

Komisija može odrediti meru koja za cilj ima otklanjanje neusklađenosti odnosno sprečavanje dodele državne pomoći, koja se naročito sastoji u privremenom ili trajnom obustavljanju vršenja radnji dodele državne pomoći (mere ponašanja).

Ako utvrdi neusklađenost, Komisija nalaže davaocu državne pomoći da, bez odlaganja, preduzme mere u cilju povraćaja dodeljenog iznosa državne pomoći, uvećanog za zakonsku zateznu kamatu, počev od dana korišćenja te pomoći do dana povraćaja iskorišćenog iznosa i da odmah obustavi dalju dodelu neiskorišćenog dela državne pomoći (mera povraćaja).

Izuzetno od stava 3. ovog člana, Komisija može osloboditi od povraćaja iznosa zatezne kamate iz tog stava, ako davalac dokaže da bi to dovelo do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika.

O usvojenim merama iz stava 1. ovog člana, Komisija obaveštava i organ nadležan za poslove državne revizije odnosno budžetske inspekcije.

Periodični penal (mera procesnog penala)

Član 53

Komisija može, korisniku ili učesniku na tržištu odrediti meru periodičnog penala u iznosu od 5.000,00 dinara do 200.000,00 dinara za svaki dan ponašanja suprotno nalogu Komisije, odnosno nepostupanja po tom nalogu, ako:

- 1) ne postupi po nalogu iz zaključka iz člana 42. stav 5. ovog zakona,
- 2) neblagovremeno izvršava obaveze naložene zaključkom Komisije,
- 3) dostavi netačne ili nepotpune podatke.

Dnevni iznos mere periodičnog penala ne može biti veći od 5% vrednosti prosečnog dnevnog prometa korisnika ili drugog učesnika na tržištu, dok ukupni iznos mere periodičnog penala ne može biti veći od 1% ukupnog godišnjeg prometa korisnika ili drugog učesnika na tržištu ostvarenog na teritoriji Republike Srbije.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Komisija može osloboditi lice iz tog stava od mere periodičnog penala, ako dokažu da bi ta mera dovela do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika ili otežanog poslovanja.

Naplata mere periodičnog penala vrši se u korist budžeta Republike Srbije.

Prinudno izvršenje mere periodičnog penala, kao i povraćaj sredstava u slučaju njihovog umanjavanja ili poništavanja odlukom suda, sprovodi poreski organ u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata poreza.

VI SUDSKA KONTROLA

Sudska kontrola rešenja Komisije

Član 54

Protiv konačnog rešenja Komisije može se podneti tužba Upravnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja stranci.

Podnošenje tužbe ne odlaže izvršenje rešenja.

Komisija može po zahtevu podnosioca tužbe da odloži izvršenje rešenja do pravosnažnosti sudske odluke.

Uz zahtev za odlaganje podnosi se dokaz o podnetoj tužbi.

Po zahtevu za odlaganje izvršenja odlučuje Savet, po hitnom postupku najkasnije do isteka roka za povraćaj državne pomoći određenog u rešenju.

U upravnom sporu sud može da presudom reši upravnu stvar ako priroda stvari to dozvoljava i ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdan osnov za to.

VII ZASTARELOST I TROŠKOVI POSTUPKA

Zastarelost

Član 55

Po isteku perioda od deset godina, Komisija ne može da naloži povraćaj državne pomoći.

Rok iz stava 1. ovog člana računa se počev od dana dodele državne pomoći, bez obzira da li je dodeljena kao individualna ili na osnovu šeme.

Zastarelost iz stava 1. ovog člana prekida se svakom radnjom Komisije ili stranke u postupku u vezi sa neusklađenom državnom pomoći, nakon čega rok počinje ponovo da teče.

Ako se o odluci Komisije vodi upravni spor, zastarelost se obustavlja do pravosnažnosti sudske odluke.

Mera periodičnog penala iz člana 53. ovog zakona ne može se odrediti protekom jedne godine od dana propuštanja izvršenja radnje ili obaveze naložene od strane Komisije.

Troškovi postupka

Član 56

Komisija snosi redovne troškove postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti i povoljno okončan za stranku i troškove i nagrade veštaka, svedoka, tumača i privremenog zastupnika.

U postupcima pokrenutim zahtevom stranke, sve troškove postupka snosi stranka.

Stranka u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, koji je za nju povoljno okončan, nema pravo na nadoknadu troškova postupka iz stava 1. ovog člana koje je sama snosila u tom postupku.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57

Podzakonski akti za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od jedne godine od početka primene ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni glasnik RS", broj 51/09), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 58

Registar državne pomoći i pomoći male vrednosti iz člana 48. ovog zakona se uspostavlja najkasnije u roku od godinu dana od početka primene ovog zakona.

Do uspostavljanja registra, davalac državne pomoći i pomoći male vrednosti je dužan da vodi evidenciju, čuva i dostavlja Komisiji podatke o toj pomoći u skladu sa propisima donetim na osnovu Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni glasnik RS", broj 51/09).

Izbor predsednika Komisije i članova Saveta

Član 59

Predsednik i članovi Saveta biće izabrani u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Početni program rada Komisije

Član 60

Komisija počinje sa radom danom izbora organa Komisije.

Savet će u roku od 30 dana od dana konstituisanja doneti Statut.

Savet Komisije će doneti Početni program rada Komisije, u roku od 45 dana od dana izbora organa.

Početni program rada Komisije sadržaće naročito: obezbeđenje sredstava za rad Komisije, obaveštenje o konstitutivnim aktivnostima Komisije.

Član 61

Danom početka rada Komisija preuzima zaposlene u Ministarstvu finansija - Odeljenju za kontrolu državne pomoći, kao i predmete, arhivu, opremu i sredstva za rad, koji se odnose na te poslove.

Do početka rada Komisije, stručne, administrativne i tehničke poslove iz oblasti kontrole državne pomoći obavljaće Odeljenje za kontrolu državne pomoći, Ministarstva finansija.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Komisija nastavlja sa radom u skladu sa odredbama Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni glasnik RS", broj 51/09) do izbora organa Komisije na osnovu ovog zakona.

Član 62

Na postupke koji su započeti do dana početka primene ovog zakona primenjuju se propisi po kojima su započeti.

Ako posle početka primene ovog zakona rešenje Komisije doneto u skladu sa stavom 1. ovog člana bude poništeno ili ukinuto, ponovni postupak sprovodi se prema odredbama ovog zakona.

Član 63

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli državne pomoći ("Službeni glasnik RS", broj 51/09).

Član 64

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a počinje da se primenjuje 1. januara 2020. godine, osim odredaba čl. 9-24. ovog zakona koje počinju da se primenjuju danom stupanja na snagu ovog zakona.